

KULTUR

smockan

MUSIK- OCH KULTURSKOLORNAS EGEN TIDNING

NR 1 JANUARI 2013

Turnéstart
NU RULLAR K2030
LANDET RUNT

Identitetskris och FÖRNYELSEKRAFT

■ Spårvagnarna dundrar förbi konferensplatsen i denna spännande och char-
miga stad, rikets andra stad. Landets framsida som en del väljer att kalla det.

Spårvagnar kör i sina hjulspår. Bussar följer också pliktroget sina rut-
ter. Flanören är däremot fri att strosa som det faller sig. K2030 har dragit igång. Vi är många fram-
tidsflanörer som samlats här i Göte-
borg för att reflektera kring samver-
kan mellan den obligatoriska sko-
lan och musik- och kulturskolan. Hur ska en offentligt finansierad pedagogisk kulturverksamhet vara utformad, innehållsmässigt och or-
ganisatoriskt för att möta barn och ungas kulturutövande? Och hur ska en sådan skola formas för att också kunna samverka optimalt med för-, grund-, sär- och gymnasieskolan? Där i brytningspunkten mellan fritidslärandet, grundskolevärlden och det professionella kulturlivet tar K2030 sin ansats. När man renod-
lar dessa tre fokusområden ställs vissa viktiga frågor på sin spets. Men i verkligheten är det svårt att inte känna sig hemma i alla tre. Samtidigt! Kulturskola är skola och kultur i samma ord.

Som ett överliggande raster på alla vårens seminarier ligger frågorna om Delaktighet, På lika villkor och Samverkan med sina övergripande frågeställningar. Många av deltagarna är starkt engagerade i olika arbetsformer där skola och kulturskola samverkar och har förstås förväntningar på samtalen. I

det här numret av Smockan kan du ta del av de samtalen och föreläsningarna.

Du kära gamla skola som sätter outplånliga avtryck i oss alla! – En etablerad lagstadgad institutionen med anor från folkskolestadgan 1842. Då infördes skolplikt i landet, vilket betydde att skolgång blev obligatoriskt för alla barn. (I Finland har man läroplikt – dvs man måste inte gå i skolan men utbildningens lärokurser måste fullgöras...) Sedan 1972 har vi en nioårig grundskola som strävar efter att ge alla elever lika möjligheter till fortsatt utbildning. Vi ser läroplaner komma och gå, strukturer växa och vissna och bedömningar och betyg bli ett ständigt diskussionsämne. Vi är alla präglade av vår skolgång.

Motspelare denna seminariedag är den kommunala musik- och kulturskolan, en institution som också börjar komma upp i åren och funderar över sin identitet och utvecklingspotential. Skolgången kännetecknas av frivillighet men också av bekymret att kunna räcka till för alla som vill. Kulturskolan finns i de flesta kommuner fast inte som lagstadgad skolform och därför inte heller med någon anpassad lärarutbildning. Hur behöver vi tänka här?

Vad är kulturskolan i vår samtid? Musikskolorna som kom till under

1950-talet hade "som huvudsaklig uppgift att utbilda barn och ungdomar på olika instrument för att tillgodose behovet av musiker till den egna kommunens musikliv" (Svenska kommunförbundet, 1984.) "Kulturskolan är en organisation där minst tre av ämnena musik, bild, teater, dans och film finns som frivillig regelbundet återkommande verksamhet för barn och ungdomar efter skoldagens slut. Verksamheten skall ha som mål att en integration av ämnena kommer till stånd." Så uttryckte Håkan Sandh det 1995, på uppdrag av den statliga kulturutredningen.

I SMoK:s plattform anges ett antal kvaliteter och kännetecknande värden på vad en kulturskola är. Den är värd att läsas igen och reflekteras över. Särskilt den här våren när vi slänger upp många bollar för att se vilket spel framtiden bäst vill spela.

"Musik- och kulturskolorna skall erbjuda alla barn och ungdomar en pedagogisk, lustfylld, skapande och frivillig verksamhet för konstnärlig och personlig utveckling." Hur ser en sådan verksamhet ut 2030?

Välkommen med in i ett nytt år med nya ansatser och med ett förnyat utseende! ■

Bagatell musikprodukter

Välj bland hundratalet produkter på vår hemsida:
www.bagatell.se

Här följer några smakprov:

Bagatell 1

KLAVERNOSTÄLL

450:-

"Nothajen" slukar alla dina
notblad, böcker och pärmar.
Köp 4 betala för 3.

Bagatell 2

Akustiskskärmar
Skydda elevernas hörsel i tid! Möblera om på några sekunder med vårt flexibla plexiglassystem.
- Akustiskskärm för orkester, slagverk, brass, etc. 2595 kr (exkl. moms)
- Paketpris: 3 set för 6900 kr (exkl. moms)
- Akustiskskärm på notställsfot 1080 kr (exkl. moms)

Bagatell 3

Medar för
flygel – piano
och digitalpiano

Pris: 2995 kr till en flygel (exkl. moms)
Pris: 695 kr till ett piano (exkl. moms)

Bagatell 4

Orkester/
körpodier

Flexibelt lättvikts
podie-system i alumi-
nium för scenbyggeri
med obegränsade
möjligheter.
Alla benlängder
med snabb-
koppling.

✧ limelight

INBJUDER LANDETS SAMTLIGA UNGDOMSSTORBAND OCH JAZZENSEMBLER TILL

stockholm
**youth jazz
festival 2013**

SVERIGES STÖRSTA UNGDOMSJAZZSATSNING FÖR 13:E ÅRET I RAD

STOCKHOLM 15-17 MARS

MER INFO PÅ
WWW.YOUTHJAZZ.SE

SVENSK
JAZZ

Stockholms
Konserthus
KUNGLIGA FILHARMONIKERNA

Mary Lou Meese
Youth Jazz Fund

KULTUR smockan

NY VERSION

Välkommen till nya KULTURSMOCKAN!

TEXT **HÅKAN SANDH** REDAKTÖR

TIPSA smockan

Håkan Sandh, tel 0708-31 74 98

ÅGRENSHUSET PRODUKTION
Flygelvägen 3, 893 80 Bjästa
Tel 0660-29 99 50, fax 0660-29 99 79

ANSVARIG UTGIVARE

Inger Carlönberg, SMoK

REDAKTÖR

Håkan Sandh, 0708-31 74 98
hakan.sandh@smok.se

PROJEKTLEDARE

Jan Dyllicki, 0660-29 99 57
jan.dyllicki@agrenshuset.se

ANNONSER

Jan Dyllicki, 0660-29 99 57
jan.dyllicki@agrenshuset.se

Annonsprislista kan laddas ned som pdf från www.agrenshuset.se

GRAFISK FORMGIVNING
Lena Hägglund, 0660-29 99 53
lena.haggglund@agrenshuset.se

PRODUKTION

Ågrenshuset, Bjästa

OMSLAGSBILD

Från K2030 i Göteborg 14 januari.
Foto: Roland Cox

NÄSTA NUMMER

vecka 44

MANUSSTOPP

annonser 22 februari

■ Nu har du i din hand ett nytt nummer av KulturSmockan. Jag hoppas det är ett spännande nummer både utseende- och innehållsmässigt. KulturSmockan har funnits sedan 1997 och nu byter den för första gången form. Jag hoppas den nya layouten tilltalar dig.

Innehållet i tidningen i detta, och även kommande nummer, kommer vara fokuserade på de olika diskussionsämnen som präglar SMoKs och SKLs satsning på Kulturskola 2030. I detta första nummer hämtar vi en stor del av materialet från konferensen i Göteborg den 14 januari. Där var samverkan mellan skola och kulturskola i fokus. Om studieförbunden samverkar eller konkurrerar med kulturskolan var ett annat tema som också belyses i detta

nummer. Andra teman under den dagen, som barns och ungas delaktighet och jämställdhet, kommer att behandlas i kommande nummer av tidningen.

Jag hoppas att flera av artiklarna snarare är startskott för en bred diskussion av frågorna än en rapport hur frågorna diskuterades på en konferens. Vi kommer att prioritera att belysa samma frågor ur nya synvinklar i kommande nummer. Det betyder att om du reagerar på något i denna tidning

så är du mer än välkommen att ta kontakt med mig och föreslå en uppföljning genom att du själv skriver eller att vi ordnar ett reportage. Naturligtvis är du också välkommen att diskutera på Facebook eller Twitter. På Facebook har vi en grupp som heter **SMoK – Sveriges musik- och kulturskoleråd** och på Twitter har vi nu lagt upp en hashtag **#K2030**. Även på Twitter heter vi **SMoK**. Nu skapar vi tillsammans framtidens kulturskola! ■

stockholm youth jazz festival 2013

Hitills klara band: Norrbotten Big Band med Maria Schneider (US) • Bohuslän Big Band med Nils Landgren
 Frøy Aagre duo (N) • Hedvig Mollestad trio (N) • DUBB - Dalarnas Ungdoms Big Band • GUBB - Gävleborgs
 Ungdoms Big Band • LUST - Läns Ungdoms Storbandet • AYJO - Arctic Youth Jazz Orchestra
 Brewhouse Big Band • SYBB - Stockholm Youth Big Band • SKRUBB - Stockholms Kulturskolas Riktiga
 Ungdoms Big Band • Midnorsk Ungdoms Storband, Trondheim • Teenitus • Hothouse Hobgoblins
 Västerås Ungdoms Big Band • Hultsfred/Oskarshamns Musikskolas Storband • Uppsala Musikskolas
 Ungdoms Storband • Oskarshamns Folkhögskola • Sommenbygdens Folkhögskola

STOCKHOLM 15-17 MARS **MER INFO PÅ WWW.YOUTHJAZZ.SE**

Mary Lou Meese
Youth Jazz Fund

FÖRELÄSNINGAR OCH CLINICS MED BL A:

**MARIA SCHNEIDER (US) • NILS LANDGREN • LINNEA
 HENRIKSSON • KARL-MARTIN ALMQVIST • HÅKAN BROSTRÖM
 OLA BENGTSSON • FRØY AAGRE (N) • HEDVIG MOLLESTAD (N)
 ALBERTO PINTON • BENGT STARK • KARIN HAMMAR
 JOHAN BORGSTRÖM • STAFFAN SVENSSON**

Bagatell musikprodukter

Välj bland hundratalet
produkter på vår hemsida:
www.bagatell.se

Lilla Gaspallen

En ny Pianopall från Bagatell.
Något mindre och smidigare
än storebror, men absolut lika
stabil och solid.

Pris: 1800 kr exkl. moms
Sittdyna: 50 x 33 cm
Höjd: 42-60 cm

Kontakta oss på:

info@bagatell.se
Tel: 013-527 50

Bagatell 1

KLAVERNOSTÄLL

"Nothajen" slukar alla dina
 notblad, böcker och pärm.
 Köp 4 betala för 3.

Bagatell 2

Akustikskärmar
 Skydda elevernas hörsel i tid! Möblera om på
 några sekunder med vårt flexibla plexiglassystem.
 - Akustikskärm för orkester, slagverk, brass,
 etc. 2595 kr (exkl. moms)
 - Paketpris: 3 set för 6900 kr (exkl. moms)
 - Akustikskärm på notställsfot 1080 kr
 (exkl. moms)

Bagatell 3

Medar för
 flygel – piano
 och digitalpiano

Pris: 2995 kr till en flygel (exkl. moms)
Pris: 695 kr till ett piano (exkl. moms)

Bagatell 4

**Orkester/
 körpodier**

Flexibelt lättvikts
 podie-system i alumi-
 nium för scenbyggeri
 med obegränsade
 möjligheter.
 Alla benlängder
 med snabb-
 koppling.

www.noter.eu

MUSIKINSTRUMENT - NOTTAVLOR - NOTER
till skolor och privatpersoner
Skolornas Musikvaruhus Sareco AB

www.sareco.se Etablerad 1958 Tel 026-61 74 60

"Med Mixcraft kan jag skapa musik jag aldrig kunnat drömma om."
"Tänk så mycket tid och pengar jag hade sparat om jag hittat Mixcraft tidigare!"
"Äntligen kan jag njuta av att skapa musik istället för att svära över krångliga program!"

MIXCRAFT 6
MULTI-TRACK RECORDING STUDIO

Öka din musikaliska KREATIVITET!
MIXCRAFT är ett komplett, proffsigt inspelningsprogram. Otroligt lätt att förstå och använda! Här finns allt du behöver: ljud, loopar, instrument, effekter och mycket, mycket mer!

Skollicenser 350 kr/st!

Sweden MIDI Music webbutik: www.swedenmidimusic.se tel: 08-80 68 88

nilton.se
Stands for Music
Ring ! 031-795 01 50

Not-, Mic, Instrument-, Ljud & Ljus-STATIV
NILTON AB • 031-795 01 50 • www.nilton.se

Musiklinjen Kapellsberg
Klassisk och nutida musik:
• Piano, slagverk, sång, stråk, träblås, bleckblås, orgel, kördirigering
• Komposition
• Musikpedagogik

Scenisk sång
Operaförberedande utbildning på två nivåer.

Danslinje
Modern dans, balett, improvisation, jazz, afrikansk m m

Kursstart 21 aug 2013

Ansökan 1/3
Ansökan 1/3
Ansökan 15/3

www.hfs.se

Härnösands FOLKHÖGSKOLA

K2030 inleddes med ett inslag av två ungdomar från Mölndals kulturskola; Sofia Wetteus och Wilhelm Peterson.

TURNÉSTART! Nu rullar **K2030** landet runt

TEXT ROLAND COX FOTO ROLAND COX/HÅKAN SANDH

Kultur skola 2030
GÖTEBORG
14 JANUARI

■ **The K2030 Tour.** Så skulle väl konferenserna om musik- och kulturskolorna heta om de vore en rockturné. Umeå. Malmö. Visby. Uppsala. Men första giget var Göteborg. Tema: **Kulturskolan och skolan.**

– Vi ska samla in synpunkter som kan grunda besluten om Kulturskolans framtid, sa Louise Andersson från Sveriges kommuner och landsting.

Vad ska det bli av Kulturskolan?

En obligatorisk del av grundskolan? Eller åtminstone lagstadgad verksamhet, så att den inte kan prutas bort?

Eller borde den läggas ner, integreras helt?

Det är sådana frågor som konferensturnén Kulturskola 2030 ska samla svar på. Turnéstarten gick i januari på Svenska mässan i Gö-

teborg, som brukar hysa kulturella jippon som Bok- och biblioteksmässan.

Drygt 500 människor samlades för att lära, diskutera och ge sin syn. Det var främst ledningar från kul-

turskolor och kulturskolelärare, men också från studieförbund. Det kom även kulturtjänstemän och kulturkonsulenter, och en och annan politiker.

Inger Carlonberg och Louise Andersson.

Tre läxor

Alla fick tre hemläxor i slutet av den välmatade dagen, av SMoK:s ordförande Inger Carlonberg: Att skriva något om kulturskolans framtid i något socialt medium någonstans. Att diskutera kulturskola med en kollega man inte brukar samtala med så ofta. Och att närma sig en politiker.

– Så att vi får tankarna i spinn över hela landet, sa Inger Carlonberg.

Hon öppnade konferensen med att skissa läget idag: Den ännu frivilliga undervisningen ser väldigt olika ut i olika kommuner, och därmed barns och ungdomars möjlighet att ta del. Efterfrågan är mycket större än vad kommunernas budgetar tillåter.

– Vi har en hög kvalitet idag, men vad vet vi egentligen om hur kulturskolan fungerar och vilket resultat den får? Vi behöver forskning och mer kunskap, slängde hon upp en boll.

Inger Carlonberg menade att det finns ett stort personligt engagemang hos ledning och lärare i den obligatoriska skolan.

– Ett engagemang som handlar om att förbättra den ofta dåliga estetiska undervisningen i skolorna.

Det är en ganska liten del av kulturskolans lärare som arbetar i förskola, grundskola och gymnasium, cirka 10 procent. De flesta arbetar i de frivilliga kulturskolekurserna.

Inger Carlonberg gissade att ungefär 60 procent av undervisningen i bild och musik från förskolan till

och med gymnasieskolan görs av lärare som inte är utbildade i sina ämnen. Hon nämnde en uppskattning på att 3 700 nya kompetenta musik- och bildlärare behöver anställas de närmaste åren.

Kulturskolans lärare har ämneskompetens för att kunna undervisa i obligatoriet.

– Men har de den rätta pedagogiska kompetensen för att undervisa i grundskolan. Där är svaret kanske ofta nej, sa Inger Carlonberg.

Läraryrskris

– Grundskolan har brist på utbild-

ade lärare i de här ämnena, och kommer att ha ännu större brist i framtiden. Men Kulturskolan kan bara spela en marginell roll i att lösa det problemet.

Om man dessutom skulle möta behovet av mer undervisning i halvklass för att kunna jobba bra med de estetiska ämnena så skulle det behövas ytterligare 7 000 utbildade lärare i grundskolan, enligt SMoK:s ordförande.

För att uppnå en hög och jämn kvalitet på den musikundervisning barn och ungdomar får så behövs det kanske en nationell plan, resonerade hon. Så länge samverkan mellan kulturskolor och grundskolor styrs lokalt av rektorena så blir det mer slumpartat vilka barn som får vad, menade hon. Och hon påminde om Skolinspektionens rapport från 2011 om musikens ställning i skolan, som refererades under rubriker som "Rektorena som inte är med på noterna".

SKL med på turnén

Projektet Kulturskola 2030 drivs i samarbete mellan SMoK och

Sveriges kommuner och landsting, SKL. Organisationen företrädades under dagen bland annat av Louise Andersson, som arbetar med kulturfrågor.

– Syftet är att pejla av dagsläget. Vilka orosmoln, vilka lockelser ser vi? Hur tänker de som arbetar och engagerar sig i Kulturskolans framtid, frågade hon bland annat.

– Vi vill skapa diskussion och engagemang. Arbetet med projektet ska resultera i ett underlag för strategiska val för framtiden. Vilka utvecklingsriktningar finns, och vilka för- och nackdelar har de? Hur behöver man rigga för att utvecklingen ska gå åt rätt håll?

Allra sist under dagen överräckte Smok-ordförande Inger Carlonberg symboliskt en kikare till nästa konferensort, Umeå.

– Nu spanar vi vidare!

Samarbete och delaktighet

Temat för denna första konferens var samverkan. Majoriteten av kulturskolorna i landet anser enligt Inger Carlonberg att de har fått ett tydligt uppdrag att samverka med andra skolformer.

Av konferensdagens fyra parallella spår handlade tre om detta. Om de ungas eget inflytande och delaktighet. Om samarbete med studieförbunden. Och den riktigt stora frågan om samverkan mellan Kulturskolan och för-, grund-, sär- och gymnasieskola.

Det fjärde spåret tog upp genusjämsställdhetsfrågor. Den punkten kommer också att finnas med vid de följande konferenserna, så Kultur-Smockan återkommer. I det här specialnumret av tidningen följer vi framförallt spåren om studieförbunden och om grundskolan.

Inger Carlonberg berättade att man samverkar betydligt mer på landsbygden och i små städer än i storstaden. Vi berättar mer om exemplet Bollnäs på de följande sidorna. ■

"Kulmus Bläsare" från Västra Göteborgs Kulturskola tände leenden i salen med sin personliga mix av bleck, sång och koordinerade rörelser.

UNGDOMARNA VAR LJUSPUNKTER PÅ KONFERENSEN!

Blåselever från KULMUS, en av Göteborgs kulturskolor, framträdde med ett spännande program som utöver blåsmusiken innehåll koreografi, ljussättning och röster. Kreativ! Stor succé!

Kulturskolan ger Sverige "DET NYA STÅLET"?

Kultur
skola
2030
GÖTEBORG
14 JANUARI

TEXT ROLAND COX FOTO ROLAND COX/HÅKAN SANDH

Louise Andersson från SKL beskrev många faktorer som sätter ramarna för Kulturskolan 2030 – klimathotet, globaliseringen, upplevelsesökande människor som ifrågasätter auktoriteter, ny teknik som ger nya konstformer...

■ Föräldrar som kräver inflytande och som av klimatskäl inte vill skjutsa sin tioåring till Kulturskolan.

Bland annat så kan det se ut 2030. Kulturexperterna Louise Andersson och Lotta Brilioth Biörnstad bjöd på tidsperspektiv och helikopterblick.

– Om kreativiteten ska bli "det nya stålet" för Sverige, vad behöver ni för att kunna leverera det?

Det var Kulturrådets Lotta Brilioth Biörnstad som ställde den öppna frågan till auditoriet.

Citatet om kreativiteten och stålet finns bland annat i en rapport från den statliga Framtidskommissionen, och handlar om vad landet ska leva av när basindustrierna lägger ner eller flyttar till Kina.

– Kultur ses alltså som en framtidsbransch, sa Lotta Brilioth Biörnstad från Kulturrådet.

– Kultur är bra för sig självt. Men dessutom så tar människor med sig skaparlusten till andra saker de gör. Det är väldigt många läkare som spelar i storband eller sjunger i kör, eller målar eller syr hemma på kammaren. Alla människor behöver utveckla sina skapande sidor för att göra alla de här andra sakerna de gör, på ett bra sätt.

Och på så sätt berikas hela samhället av mer estetik, menade hon. Hon beskrev svenskarna som ett av de mest kulturkonsumerande folken i Europa, och ett land som faktiskt skurit mindre i kulturen än de flesta andra länder i EU. Så kul-

turskolans ledningar och lärare borde prata mycket mer om estetikens betydelse för vårt välbefinnande, tyckte hon.

SKL om framtiden

Louise Andersson jobbar med kulturfrågor hos Sveriges kommuner och landsting, SKL, som är med och arrangerar Kulturskola 2030. Hon hade läst på ur SKL:s material om framtida kommunala utmaningar, och målade upp en bild av nuet och framtiden som ger relief åt projektet.

Av spaningen framgick att det föds många barn 2020, vilket ger extra många tioåringar 2030. De har föräldrar som ställer höga krav, som är individualister men också relationsinriktade, som förväntar sig flexibilitet och inflytande och som skyr hierarkier. Experter ifrågasätts troligen ännu mer än idag.

Samtids- och framtidsmänniskan söker det äkta och genuina och vill ha upplevelser som har liv, potential och nerv. Sökandet efter det unika driver fram en lust för mångfald till

– Nu 2030 är estetiska läroprocesser en erkänd framgångsfaktor för måluppfyllelse i skolan, sade Lotta Brilioth Biörnstad från Kulturrådet i ett lekfullt visionärt inlägg.

skillnad från likformighet. Tekniken har galopperat vidare 2030, och med detta förändras vår kommunikation och också konstarterna. Nya kulturformer kan uppstå.

Klimatet är fortfarande en stor fråga då. Man kanske kan förvänta sig mindre skjutsning av barn till spellektioner och evenemang. Vad innebär det för kulturskolorna?

Tidsbrist kommer att vara en stor fråga i människors liv. Samtidigt vill människor göra, fler vill utöva hellre än att bara se på.

Globalisering

Globaliseringen fortsätter 2030 att göra världen mindre – och större. Värderingar och trender uppstår, sprids och förändras blixtnsamt.

Polariseringen kan förväntas öka, med större ekonomiska skillnader, skillnader mellan äldre och yngre, mellan samboföräldrar och ensamstående, mellan arbetande och arbetslösa och mellan människor i olika bostadsområden.

– Men inte minst Anne Bamfords forskning visar att kultur kan mins-

ka sådana gap snabbt, om vi vill det och om det ingår i vårt uppdrag, sa Louise Andersson.

Redan idag tycks det finnas ett glapp mellan vad barn och ungdomar vill göra på sin fritid och vilket utbud som kulturskolorna har. Föreläsaren hänvisade till en undersökning från ungdomsstyrelsen som säger att fler ungdomar håller på med slöjd och hantverk än med musik och teater, medan Kulturskolan erbjuder 80 procent musik.

– Gör vi det vi ska göra? Möter vi de ungas egna vilja?

Den frågan fick hänga kvar i luften efter Louise Anderssons inlägg.

Om 17 år

Lotta Brilioth Biörnstad från Kulturrådet fortsatte att skissera "den värld som vi ska göra kultur i skolan i, om 17 år".

Hon började med att backa lika många år och påminde om den då ganska färska läroplanen för grundskolan, Lpo 94. Den hade mer än någonsin betonat att eleverna ska få uppleva drama, rytmik, dans,

musik och skapande i bild, text och form, och inte minst att de själva ska få utforska och gestalta. "För många till eget skapande hör till det som eleverna skall tillägna sig" stod det i den läroplanen, en text som ograverad följde med i Lgr 11.

1996 är också året då kulturdepartementets arbetsgrupp Kultur i skolan slår fast att skolan kan ses som vår största kulturinstitution, och påpekar att kulturlivet och skolan måste ta gemensamt ansvar för estetiken i skolorna.

Men så vände Lotta Brilioth Biörnstad på steken och hoppade visionärt lekfullt fram till år 2030:

– Nu är estetiska läroprocesser en erkänd framgångsfaktor för måluppfyllelse i skolan. Forskningen har övertygat om att rik kultur i skolan och på fritiden ger bättre skolresultat, ökad integration och mindre skadegörelse. Därför kommer kultursatsningen att spara pengar.

"Nöjdast i Europa!"

– Skolans estetiska timmar har ökat. Undervisning i bild, drama, film

och musik är väl integrerad i skolan. Alla lärare ser kulturen som en enorm resurs även för dem. Barnen är nöjdast i Europa och Sveriges resultat i jämförande undersökningar som Pisa vänder uppåt tack vare att vi arbetar med kulturskapande.

– Kulturskolan 2030 har ett stort utbud i alla Sveriges kommuner, i alla stadsdelar och bostadsområden, och täcker fler konstformer.

Och en entusiastisk "tillbakablick" i backspegeln från 2030:

– Det var ju 2013 som Kulturskola 2030 drog igång en landsomfattande diskussion, i varenda buske. Det var då vi började samverka något alldeles förbaskat – mellan SMoK, SKL, Skolverket, Handisam, Barnombudsmannen, Kulturrådet och andra. Vi var ju tvungna att samverka för att klara formuleringarna i FN:s barnkonvention.

Lotta Brilioth Biörnstads slutkläm drog ner nöjda skrat:

– Det är fantastiskt – på 17 år kom rena rama ketchuppeffekten! ■

SAMARBETE eller KONKURRENS?

TEXT HÅKAN SANDH

■ Präglas förhållningssättet mellan studieförbunden och kulturskolorna av ett utvecklat lokalt samarbete eller är de konkurrenter om samma typ av verksamhet gentemot barn och ungdomar? Både verksamheterna är offentligt finansierade. Storleken på den skatfinansierade delen är relativt lika stor; ca 2,1 miljarder per år från stat och kommun till studieförbunden och 1,8 miljarder per år från kommunerna till kulturskolorna

Under kulturskola 2030 i Göteborg genomfördes en del av konferensen som ett samtal mellan studieförbunden och kulturskolorna. Ett ovanligt arrangemang. Någon samordning och/eller dialog mellan dessa verksamheter finns det mycket lite av på ett nationellt plan. Efter samtalet i Göteborg känns det som en viktig målsättning att SKL och staten bör ha utökad dialog kring hur målformuleringarna för studieförbund respektive kulturskola bör koordineras. Lokalt finns samverkan. Och konkurrens. Det finns också många olika förutsättningar och sätt att samverka. Mycket handlar också om hur vi definierar kulturskolan som verksamhetsform. Och kanske även vad vi menar med folkbildning. Mer om detta nedan. Först olika former av samverkan.

Det ideala samarbetet?

Kulturskolorna lägger grunden för det professionella kulturlivet, men framförallt, i vart fall numerärt, läggs grunden för det lokala amatorkulturlivet. På lokalplanet samverkar kulturskolorna med kultur-

föreningar som i sin tur ofta är kopplade till ett studieförbund. Många talar om att kulturskolorna är navet i det lokala kulturlivet. Om fortsättningen efter kulturskolan fungerar på ett organiskt sätt är alla, framförallt ungdomarna, vinnare.

En del som kulturskolorna och studieförbunden skulle kunna samverka mer kring är skapandet av lokala arenor för kulturutövare i alla åldrar. Studieförbunden har på många orter på ett föredömligt sätt byggt upp replokaler åt rockverksamhet. Att erbjuda större möjlighet till egen tid att repetera borde även kulturskolorna göra. Inom alla konstformer och genrer. En samverkan för att skapa denna typ av kulturarenor är positiv ur alla synvinklar.

Studieförbunden står för vissa konstformer

Det är inte helt ovanligt att det i en kommun finns en musikskola och att ett eller flera studieförbund kompletterar detta med undervisning i andra konstformer. Det kan tyckas vara en ganska bra lösning men den har två stora problem. Det

första är att barn och ungdomar i ett sådant upplägg inte får möta alla konstformer. Grunden för en fungerande kulturskola är, enligt mig, att pedagoger från alla konstformer samverkar och att barn och ungdomar blir utmanade genom att få pröva även det de inte visste att de var intresserade av. En samordning inom en organisation har därför stora fördelar mot en splittrad kulturskola på flera utförare. Frågan som alltid bör ställas är; vad är bäst ur barnens synvinkel?

Det andra problemet med denna typ av upplägg är allvarligast. Vi saknar inom SMOk statistik på lärarnas kompetens inom kulturskolornas – och självklart även inom studieförbundens – verksamhet. Ändå finns det många belägg för att studieförbunden ibland, och någon gång tyvärr även kulturskolorna, har lägre krav på kompetens inom dans- bildkonst- och teaterområdet än vad kulturskolorna har inom musikområdet. Gymnasieelever kan exempelvis vara danspedagoger, medan kulturskolans musikverksamhet alltid har högre krav än så på kompetens. Inte sällan avstår

också kulturskolorna från att konkurrera med studieförbunden när dessa erbjuder barnen en verksamhet som är kvalitativt sämre. På det sättet accepteras indirekt den lägre kvaliteten. Vill vi ge barn den bästa kvaliteten?

Kulturskolan på entreprenad

I några få kommuner upphandlas kulturskolan i konkurrens. I några fall hela och i något fall, ex Linköping, även delar av den.

En fråga kring denna typ av upphandling, som jag tyvärr inte kan svara på, är hur regelverket kring upphandling ser ut. När upphandlingar genomfördes på 1990- talet tolkades regelverket så att all personal erbjöds att följa med till den nye entreprenören. (Ekerö kommun, Vår teater i Sthlm mfl) När dansverksamheten i Linköping nu upphandlats har kommunen sagt upp de berörda danslärarna. Förhoppningsvis kan vi återkomma om detta i KulturSmockan.

Det kan inte vara något självändamål att kommunen driver kulturskolan på egen hand. Samtidigt är

det tveksamt om denna typ av upphandlingar ger en högre kvalitet. De centrala frågorna är naturligtvis; vad är det som upphandlas och hur mäts kvalitet? Ingen av dessa frågor har tillfredställande svar idag.

Musikskolepeng/ Kulturskolepeng

Några få kommuner har infört peng-system. Mig veterligt finns ingen kommun med kulturskolepeng. Först ut med musikskolepeng var Nacka kommun. Där finns idag åtta auktoriserade musikskolor varav en drivs av kommunen. Även dans- och teaterverksamhet för barn- och ungdom ges bidrag men ingår inte på samma sätt inom peng-systemet.

Den stora fördelen med musikskolepeng är att alla barn och ungdomar ges möjlighet att delta. På det sättet är dessa kommuner verkliga föredömen. Systemet har lett till ett kraftigt utökat antal elever och därmed naturligtvis också högre kostnader för kommunen. Det senare är nog en anledning till att många kommuner tvekar att införa peng-systemet.

Att ha fler än en utförare, och att viss konkurrens uppstår, borde ha positiva effekter på verksamheten. Som jag ser det är det dock bara de största kommunerna som klarar av att ha flera parallella kompletta kulturskolor. För att ha bredd på

verksamheten, både vad gäller konstformer och genrer, krävs nägonstans kring 50 anställda lärare. Även geografin spelar en roll. Den närmsta kulturskolan har större attraktion än den långt bort. Blir då kvaliteten verkligen det som avgör elevernas val? Konkurrens mellan kompletta kulturskolor har inte prövats i någon kommun.

Återigen – nyckelfrågan är vad vi avser med en "kulturskola". Vad avser peng? Risker med allt s.k. konkurrensutsättande, och för den delen även begränsande kvalitetsmätning, är att kulturskolan går från att vara en mångfasetterad verksamhet till att vara bara en kursverksamhet. (Se fig 1 och 2.)

Jag vill inte låta som om jag avser att all konkurrensutsättning är dålig. Frågan är bara om förutsättningarna för en konkurrensutsättning där denna leder till att verksamheterna får en högre kvalitet finns? Om konkurrensutsättningen indirekt innebär att verksamheten både inom den kommunala verksamheten och den konkurrerande försämras genom att bli inskränkta kurserbjudanden i stället för en spännande mångfasetterad kulturskola är priset ur barnens och ungdomarnas perspektiv för högt. Om detta kan det naturligtvis finnas olika åsikter. Denna ståndpunkt är min egen. Inte något SMOk diskuterat och tagit ställning till. ■

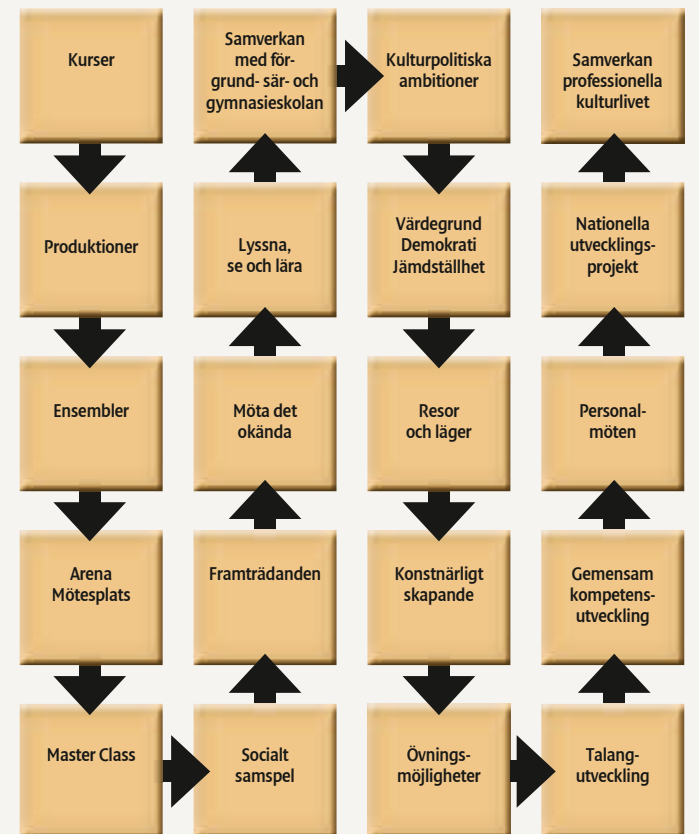

Fig 1. Bild av kulturskolans verksamhet som en sammanflätad helhet av en rad olika aktiviteter som erbjuds deltagarna.

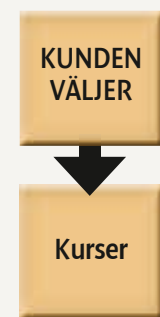

Fig 2. Kulturskolan reducerad till en kursverksamhet.

NY SAMLING I TRE DELAR

EVERT TAUBE

– visor för gitarr och sång

NYHET!

Evert Taubes alla finaste visor i arrangemang av Ralf Sandberg och Torhild Winnberg. Ackordanalys, tabulatur och noter.

Volym 1 GE 12159 239:-
Volym 2 GE 12160 239:-
Volym 3 GE 12161 239:-

www.gehrmans.se
Tel 08-610 06 00

Studieförbundens och kulturskolornas roller

TEXT HÅKAN SANDH

■ Syftet med stadsbidrag till studieförbunden

- Stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin.
- Bidra till att göra det möjligt för människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen.
- Bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån.
- Bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

Studieförbunden är främst en verksamhet för vuxna. Större delen av det som beskrivs ovan, där studieförbund lägger anbud på kulturskoleverksamhet etc, ligger utanför studieförbundens kärnverksamhet och bedrivs utan statsbidrag. I debatten hörs ibland en uppfattning att studieförbunden kan bedriva en kulturskoleverksamhet billigare för att de kan få statsbidrag för den. Det är inte möjligt inom regelverket. Däremot kan de naturligtvis driva den på uppdrag åt kommunen på i princip samma villkor som kommunen själv kan driva den.

Skillnaden mellan folkbildningen

och kulturskolans uppdrag är ofta otydlig. Kanske har begreppet folkbildning blivit otydligt. Det saknar jag kompetens att bedöma. Kulturskola är definitivt ett alltför otydligt begrepp. Jag tycker det väl illustreras av de båda figurerna ovan. Om två personer möts och diskuterar kulturskolans verksamhet och den ene har fig 1 framför ögonen och den andre fig 2 så blir naturligtvis diskussionen förvirrad. Jag tror att vi inom SMoK – i stort sett alla kommuner med musik- och kulturskolor i landet – behöver förtydliga hur vi menar att begreppet kulturskola bör tolkas. Kulturskola 2030 är ett utmärkt tillfälle att göra detta. ■

FAKTA FRÅN FOLKBILDNINGSRÅDET

Tre verksamhetsformer

TEXT HÅKAN SANDH

Studiecirkel

Minst hälften av ett studieförbunds verksamhet ska genomföras som studiecirkel. Det estetiska ämnesområdet inom cirkelverksamheten var cirka 60 procent. Nästan 882 000 cirkeldeltagare registrerades 2011. Från 14 år.

Annan folkbildningsverksamhet

Denna verksamhetsform möjliggör att pröva nya former och utveckla nyskapande folkbildningsverksamhet. Sammankomsterna kan vara längre, genomföras tätare och antalet sammankomster kan vara en eller flera. 61 000 arrangemang och 727 000 deltagare. Från 6 år.

Kulturprogram

Cirka 331 800 kulturprogram per år.

Drygt 17 000 000 deltagare i kulturprogram. ■

Hur når vi dem som ingen når?

TEXT HÅKAN SANDH

■ Johan Kellokumpu, utvecklingsledare Kultur och samhälle på Studieförbundets riksförbund tog i Göteborg upp den viktiga frågan; vilka barn och ungdomar deltar varken i kulturskolornas eller i studieförbundens verksamhet?

Som bakgrundsbild beskrev Johan hur statistik visar att kulturutövandet har minskat kraftigt i åldern 16 till 23. Att spela på ett musikinstrument har sedan 1980-talet minskat från 30 till 13%! Studiecirkelverksamheten har i samma åldergrupp minskat från 29 till 6%. Kulturskolorna når ca 10% av alla barn och ungdomar. Studieförbundens musikverksamhet når ca 7% av 13 till 24-åringarna.

Studieförbundens musikverksamhet för ungdomar domineras av killar. Tjejerna utgör 11%. Kulturskolornas verksamhet för 0-25-åringar domineras av flickor. Inte

minst dans-, teater- och bildkonstverksamheten.

Kulturskolornas verksamhet är segregerad. Johan tar upp exempel från Stockholm. I stadsdelen Tensta nådde kulturskolan för några år sedan 1,2% av målgruppen. Studieförbundet – och kanske även övriga studieförbund? – saknade helt verksamhet i området. Kulturskolan arbetar nu på att genom samverkan med föreningar förbättra verksamheten i området. (Detta kommer upp som ett inslag inom Kulturskola 2030 i Malmö)

Johan sammanfattade sin föreläsning i fyra utmanande punkter

- Vi (studieförbund och kulturskolor) har samma mål.
- Vi når inte ut tillräckligt. Särskilt inte till de vi kanske mest vill nå.
- Boende, bakgrund, kön/könsnormer och ekonomi påverkar i hög grad deltagande i kulturskolans eller studieförbundens verksamheter.
- Pengar finns! 1,8 miljarder i kulturskolan, 1,6 miljarder statsbidrag plus ca 500 miljoner i kommunbidrag till studieförbunden. ■

UTBILDNINGSPROGRAM

Ansökan senast 15 april 2013

Stockholms Musikpedagogiska Institut
08-611 05 02 info@smpi.se www.smpi.se

KANDIDATEXAMEN I MUSIKPEDAGOGIK 180 hp
Instrument – Sång

HÖGSKOLEEXAMEN, MUSIKPEDAGOGISK UTBILDNING 120 hp
Instrument – Sång

HÖGSKOLEEXAMEN I LOGONOMI 120 hp
Röst- och talpedagog med estetisk inriktning

FRISTÅENDE KURSER

Beställ vår utbildningskatalog!

Välkommen till vår Sommarkurs 7-14 juli 2013

SEGEI PROKOFIEV Symfoni nr 7

Carl Reinecke
Flöjtkonsert

Solist: Christopher Lehmann
Årets tonsättare Lennart Fredriksson
Dirigent MORTEN RYELUND

För 35:e gången bjuder vi in till en Orkestervecka. Konsertmästare är Eva-Helena Morén. Geoffrey Cox är tillbaka som träblåsinstruktör. Vi bor och repeterar i Norberg på Klackbergsgården, men spelar som vanligt slutkonsert i Cassels fantastiska konserthus i Grängesberg. Avgift 4.900 kr inklusive helpension, studerande 2.900 kr. Mer information hittar du på www.kammarsymfoniker.se. Har du frågor kontakta Agneta Sonnebo Ögren på agneta.sonnebo@gmail.com

Du är välkommen med din anmälan, gärna senast den 15 maj!
Bergslagens KammarSymfoniker

Med stöd av Dalarnas och Örebro läns landsting, Västmanlandsmusiken

■ Det finns föreställningar om att reglerna hindrar att ge elever ledigt från ordinarie undervisning för att spela. Men bilden är överdriven, menade Susanne Froms, grundskolerektor.

De tre från norr berättade om hur man gynnar samarbete i Bollnäs – för att använda resurserna effektivt och för att lyfta skolans kulturinslag.

Farhågor och hinder finns också.

Samarbete BOLLNÄS STYLE

TEXT OCH FOTO **ROLAND COX**

– Helt rätt med spellektion dagtid

Bara 26 000 invånare, men visst är väl samhället mellan Söderhamn och Edsbyn allmänt känt för sitt musikintresse?

Läraryrket har två gånger utnämnt Bollnäs kulturskola till landets bästa, Svenska Musikrådet har belönat den som Årets kulturskola, facket Vision (fd SKTF) utsåg i föl den lilla hälsingeorten till Årets kulturkommun, och nyligen blev man Årets jazzkommun.

De tre tyckte själva inte att de är så märkvärdiga i Bollnäs, kul-

turpolitikern Ingrid Hammarberg, kulturskolechefen Malin Pärleskog och rektor Susanne Froms.

– Vi är jättestolta över vår verksamhet även om det inte är något revolutionerande, sa Malin Pärleskog som är grundskollärare från början, sedermera musiklärare och tf kulturskolechef.

Delar resurser

Samarbete är grejen, vad det verkar. Kanske har bollnäsborna gjort nödvändigheten till dygd, som på

så många andra mindre orter runt landet. När skatteunderlaget är litet så drivs man till samarbete. Kanske är det tack vare en viss knapphet som kulturskolan byggts in i det nya Kulturkvarteret mitt i stan, ihop med konsertsal, bibliotek, mediacenter, konsthall och annat.

Att kulturskolan har slagit sig ihop med grannkommunerna och bildat SÖHMK, Södra Hälsinglands musik & kulturskolor, är ännu ett exempel. Samkörningen med Ovanåker och Söderhamn ger underlag för utbildningsdagar, bredare utbud av pedagogisk kompetens och musikgenrer.

– Vi delar en del lärartjänster, vi kan låna en nyckelharpslärare från Söderhamn, och vi kan skicka musikinstrument till varandra på lagning, berättade Malin Pärleskog som formellt leder kommun-samarbetet.

Samarbeten

Kommunen har nio F-6-skolor,

tre F-9 och tre gymnasier. Till det kommer några friskolor som man också erbjuder kulturskoletjänster. De tre från Bollnäs berättade om ett antal samarbeten som pågår inom den egna kommunen, främst med skolorna förstås.

Kulturskolan har en lärare som uteslutande gästär förskolor och skolor för att med musik stödja svenskundervisningen för invandrarnas barn.

Alla skolbarn får rytmik och FU-undervisning. Äldre barn kan få dansa genom samarbete med Hälsinglands dansteater.

Kulturskolan kan erbjuda "Extra musik" i lågstadiet för att till exempel jobba med kroppen, ha dansmatte eller visa orkesterinstrument.

Kulturskolan avbryter sin ordinarie verksamhet under ett par veckor per termin och bjuder in skolor till Kulturskolan, så att eleverna får prova på att spela.

Man administrerar också budgeten för skolkultur och köper

in ett 50-tal föreställningar per år i samarbete med kulturaktörer inom och utom kommunen.

Kulturskolan står för en del av undervisningen vid estetprogrammen i gymnasieskolan, och erbjuder kulturbreddning för elever i andra program. De kan få både speltektioner och musikteori under totalt en timme och 40 minuter i veckan.

De typiska Hälsingegårdarna får EU-stöd och har utsetts till världsarv. Kulturskolan samarbetar genom att ta med alla elever till gårdar som är öppna för besök. Barnen får bland annat prova på slöjd och hantverk. Det sker via Skapande skola-projekt, som man hoppas ska bli en permanent verksamhet.

Spela på lektionstid?

Något som diskuteras en hel del är instrumentundervisning på skoltid. Det finns en dissonans mellan musiken och skolplikten, men de

tre från Bollnäs verkade ense om att principen inte ska få hindra ökat inflöde av kultur i skoldagen.

– Det kan vara bekymmersamt ibland, men vi har sagt att vi ska ta de beslut som behövs för att få en starkare koppling mellan kultur och vanlig undervisning, sa Ingrid Hammarberg, kulturpolitiker (FP).

Att schemabrott upplevs som störande går att lösa om man är flexibel, menade Susanne Froms. För en elev som behöver gå ifrån kan man växla så att det inte alltid är samma timme hen missar, framhöll hon.

Hon är rektor för en F-9-skola och har under sin pågående rektorsutbildning satt sig in i juridiken kring speltektioner på dagtid. Hon menade att det finns föreställningar om att skollagen inte skulle tillåta att elever får ledigt från matten eller svenskan för att gå och spela, men att det inte stämmer. Rektor kan besluta om detta, inom vissa tidsgränser per läsår.

Estetiken in

I Bollnäs finns det också planer på att erbjuda mer kulturinjektioner i den ordinarie undervisningen på grundskolan, till exempel tidstypisk musik och dans på historiektioner.

– Det är viktigt att Kulturskolan kommer in. Det gör det mer lustfyllt för eleverna att gå i skolan, sa Susanne Froms.

– Att det kommer in externa inslag och bryter schemat med icke traditionell undervisning strider inte mot skollagen. Tvärt om så underlättar estetik inläringen. Att tolka lagen så snävt så att skolan blir sämre har aldrig varit intentionen.

Bollnäs gästerna kunde se en rad fördelar med samarbete mellan Kulturskolan och övriga skolan. Det stimulerar eleverna att bli kreativa och befäster deras kunskaper.

– Barn som spelar eller håller på med idrott har ofta mycket lättare i andra ämnen i skolan, sa Susanne Froms.

Ömsesidigt lärande

Kulturskolelärarnas besök innebär att klasslärarna samtidigt får nya idéer som de kan använda i sin egen undervisning. Och omvänt får musiklärarna utveckling i pedagogik, till exempel när det gäller barn med särskilda behov.

Dessutom har Kulturskolan en vinst i att nå ut brett och träffa fler elever som kan intresseras för musik utom skoltid.

De tre framhöll vidare att samarbete gynnar jämlikheten. När Kulturskolan kommer in i vanliga skolan får alla elever lika tillgång, inte bara de som har föräldrar som har råd, som skjutsar och som visar intresse för barnens kulturövningar.

Farhågor och hinder finns också: Timplanen och scheman kan göra att skolor ändå väljer bort estetiska inslag. Fokuseringen på individuella studier, medan musicerande är en mer kollektiv handling. Och

lärarlegitimationen, hur slår den? Får musikskolans lärare rätt att sätta betyg?

Susanne Froms underströk hur viktigt det är att inte skolan missar att lägga in planeringstid.

– För lyckade projekt – särskilt om man ska samarbeta – så krävs det framförhållning. Det får inte vara så att kulturen bara "dimer ner" och upplevs som störande.

Fundamentet

Ingrid Hammarberg är vice ordförande i barn- och utbildningsnämnden.

Hon är också ordförande i det kulturutskott direkt under kommunstyrelsen som beslutar i kulturfrågor, inklusive Kulturskolan.

– Vi har det organiserat så för att vi ser kulturen och Kulturskolan som en viktig och självklar del i det fundament som vi bygger övrig verksamhet på.

– Vi har haft musik- och kulturskola i 60 år. Den har alltid varit freddad, oavsett politisk majoritet. Jag tror att ingen skulle våga ifrågasätta Kulturskolans vara eller inte vara, sa Ingrid Hammarberg. ■

Västerås 17-19 maj 2013

MusikRUM i Västerås. RUM:s stora nationella festival för ungdomar mellan 7-25 år som sysslar med musik eller kultur i någon form, lockar varje år massor med deltagare från hela Sverige.

För mer information och anmälan: www.rum.se/festival. Sista anmälningsdag 28 februari 2013! Ett axplock ur årets (2013) års festival:

Workshops

- Klarinett - Masterclass för träblåsare
- Body Beat Box - Spel på kroppen
- Swing Sling Brass - Brassensemble
- Symfoniorkester - Stor symfoniorkester möter stor kör
- Figurativ marsch - Marschera! Hur gör man?
- Dans - Lyrisk modern dans
- Skräpverkstad - Instrumentbygge av skräp
- Marschtrumslagning - Instruktion och inläring
- Tidig musik - Barockmusik
- Vokalensemble

Konsserter

- Västerås Sinfonietta
- Body Beat Box
- Arméns Musikkår
- Livgardets Dragonmusikkår (parad)
- Stor symfoniorkester möter stor kör
- Massor av deltagarkonsserter i city

Annat skoj

- Öppen scen
- RUM-kampen
- Disco
- Club Storband
- Eurovisionsfestivalen på storbildsteve

Tävlingar

- Soloklarinett
- Duopiano
- Körmästerskap

ANMÄL DIG REDAN IDAG!

De senaste uppdateringarna hittar du alltid på www.rum.se/festival

Dags att anmäla sig till de populära sommarkurserna i Halland!

Våra kurser löper över en vecka, där veckoschemat innehåller arbetspass i form av både sektioner, repetitioner, orkesterrepetitioner, låtspel, möjlighet till clinics/workshops, social tid och med en avslutning av 1-3 konsserter någonstans i Halland.

Symfoniorkesterekurs 12-16 år
1-7 juli på Katrinebergs Folkhögskola. En vecka fylld med musik och som leds av väl meriterade musikpedagoger. Kostnad 3.300 kr.

Symfoniorkesterekurs 16-20 år
29 juli-4 augusti på Katrinebergs Folkhögskola. En vecka fylld med symfonisk musik som leds av yrkesverksamma musiker från våra svenska symfoniorkestrar. Kostnad 3.300 kr.

Folkmusikurs 12-20 år
5-11 augusti på Katrinebergs Folkhögskola. En vecka fylld med folkmusik under ledning av fyra eminenta riksspelemän! Kostnad 3.100 kr.

Anmäl dig snarast men dock senast 15 maj på www.regionhalland.se/musikihalland eller i den folder som inom kort kommer att distribueras ut i hela Sverige. Håll utkik efter den!

Mer info finns på vår hemsida!
www.regionhalland.se/musikihalland

EN BIT I PUSSLET

skapande SKOLA

TEXT OCH FOTO ROLAND COX

Kultur
skola
2030
GÖTEBORG
14 JANUARI

■ Samverkan är nyckeln. Det framhöll flera föreläsare, i olika tonarter. Så ska strama budgetar övervinnas, så ska kulturskolorna befästa sin betydelse, och så ska estetiken in i skolans undervisning.

– Kultur ska vara inbyggt i basen i skolan, sa Lotta Brilioth Biörnstad från Kulturrådet.

Kulturrådets stödform Skapande skola har i år 169 miljoner kronor att fördela.

– Det är 169 kronor per barn, så det är lite. Men det är en bra stimulans, tyckte Lotta Brilioth Biörnstad som är koordinator för barn- och ungdomsfrågor vid myndigheten.

Kulturen ska in i skolan på tre sätt, menade hon. Dels ska eleverna få prova och träna estetiska uttryck genom de konstnärliga ämnena. Dels gynnar kultur lärandet i alla ämnen genom att skapa estetiska läroprocesser. Och dels ska eleverna få möta konsten för dess egen skull genom litteratur, film, teater, musik etc.

– Att använda estetik i andra ämnen är något som den vanliga läraren kan göra, men där kan Kulturskolan spela en stor roll.

Kulturrådet är en av många pusselbitar i det här bygget. Lotta Brilioth Biörnstad pekade på begränsningarna – bidraget får inte användas för ordinarie verksamhet utan ska stödja utveckling.

– Vi kan inte garantera fasta

strukturer i längden. Vi vill att man övergår i egen finansiering när man sett att något har fungerat bra.

Kulturrådet vill se projekt som bygger på medvetna strategier, kunskap och lokala diskussioner.

– Det ska finnas gemensam planering, en handlingsplan, det måste vara förankrat. Och sen söker man bidraget. Detta kräver samarbete, underströk hon.

Samverkan skola-proffs

Bidraget ska stärka samverkan mellan skolan och det professionella kulturlivet.

– Skapande skola är inte ett utbildningspolitiskt projekt, utan ett kulturpolitiskt. Det är till för att alla barn ska få ta del av kulturen i samhället, av mångfalden.

Bidraget används i första hand så att barn ska få möta yrkesutövande konstnärer, musiker och andra kulturutövare. Det ska hålla kvalitet och bredd.

Lotta Brilioth Biörnstad framhöll flera gånger hur samverkan kan lyfta kulturen. Hon berättade att

Skolverket har fått i uppdrag att sprida goda exempel på hur Kulturrådets bidrag har använts.

– Det är särskilt roligt att det är Skolverket som gör det, eftersom vi vill se mer samverkan mellan skola och kultur.

Samarbetet mellan olika myndigheter och aktörer gynnas också att den så kallade kultursamverkansmodellen införs i hela landet (utom Stockholm). Den innebär att statliga pengar ska fördelas av regionerna tillsammans med kommunerna. Det innebär att det kan bli mer kontakter mellan de forna landstingen och kommunerna.

– Vi kan se att länen pratar med kommunerna på ett helt annat sätt än tidigare. Det kan få betydelse för kulturskolorna, sa Lotta Brilioth Biörnstad.

Granskning

Hur väl kulturen kommer in i skolan ska granskas framöver. Skolverket har engagerats för att före hösten 2014 utvärdera ämnena bild, musik och slöjd i skolorna,

alltså en granskning liknande den som Skolinspektionen gjorde 2012 av musikens ställning i grundskolan. Och Myndigheten för kulturanalys utvärderar Skapande skola-stödet. Det ska rapporteras i december i år.

Den ekonomiska krisen i Europa berör Sverige och kan leda till omprioriteringar, resonerade Lotta Brilioth Biörnstad.

– För att försöka få ut så mycket som möjligt av de pengar som finns ska vi försöka samverka på nya sätt – i länen, kommunerna, nationellt.

Skapande skola har funnits i fyra år och gav 2011 stöd som berörde dryga 2000 skolor och 280000 elever. Kulturrådet fördelar bidraget årligen efter ansökningar från skolhuvudmän. Bidraget ges från i år även för förskolan, alltså hela spannet F-9.

Ungefär 60 procent av pengarna går till löner och arvoden till professionella kulturarbetare, cirka 25 procent till studiebesök, inköp av föreläsningar etc. ■

– För att försöka få ut så mycket som möjligt av de pengar som finns ska vi försöka samverka på nya sätt – i länen, kommunerna, nationellt, sa Lotta Brilioth Biörnstad från Kulturrådet.

AMATÖR, MUSIKSTUDENT ELLER YRKESMUSIKER?

Hos oss hittar du ett brett sortiment av stråkinstrumentet för just dig. Vi har instrument i alla prisklasser. Även tillbehör så som stråkar, strängar, stöd, hartsch, etuier etc.

Vi skickar över hela landet med buss eller post för snabb och säker leverans.

Ta en titt på hemsidan och hör av dig så ska vi hjälpa dig med det du behöver. Vi finns inte längre bort än ett telefonsamtal eller mail.

Välkommen!
Mattias Sandlund

GERINGSGATAN 2 • NORRFJÄRDEN • TEL: 0911-20 94 71 • MOBIL: 070-300 00 10
INFO@DINFIOL.SE • WWW.DINFIOL.SE

Hyr ditt blås hos oss!

Sveriges bästa hyresvillkor! Vi har blåsinstrument från 110:- i månaden. Vid köp dras upp till 12 månaders inbetald hyra av från priset. Läs mer på WWW.MUSICA-BLASEXPERTEN.SE

MUSICA
blåsexperten

Telefon: 0491 120 40
musica.blasexperten@swipnet.se

■ Här är några inlägg, uttryck och utrop från **K2030-dagen** i Göteborg, från paneldebatter, Twitter och Facebook, och från deltagares utvärderingar.

sagt & tyckt

” Om kulturskolan ligger under skolstyrelsen så är den det första man nafsar på när det är ont om pengar. Kulturnämnden är liten och lever ett anonymt liv. Vi flyttade kulturen till ett utskott direkt under kommunstyrelsen. Nu ses kulturen som en viktig del av samhällsbygget, av infrastruktur och tillväxt.

INGRID HAMMARBERG, KULTURPOLITIKER (FP), BOLLNÄS

” Det finns risk för godtycklighet eftersom Kulturskolan inte är obligatorisk och lagstadgad. Vi i SMoK arbetar för något slags nationellt dokument som slår fast Kulturskolans värde.

INGER CARLONBERG, ORDFÖRANDE I SMOK, REKTOR FÖR KULTURSKOLAN I SOLNA

” När jag var regissör blev jag intervjuad och fick vara med i debattprogram på teve. När jag blev pedagog blev det helt tyst. Vi borde lyfta det pedagogiska mycket mer än vi gör i Sverige.”

ARNE BERGGREN, KULTURVERKET I UMEÅ

” Det är så viktigt hur vi möter varje litet barn som kommer till oss, och som om 30 år kanske är konstnär, lärare eller företagare. Att vi möter dem med full uppmärksamhet och respekt.

INGER CARLONBERG, ORDFÖRANDE I SMOK, REKTOR FÖR KULTURSKOLAN I SOLNA

” Jag tycker att lärarna ska spela tillsammans med eleverna, då får de ut dubbelt så mycket, man inspireras mycket mer.

SOFIA WETTEUS, ELEV PÅ KULTURSKOLAN I MÖLNDAL

” Jag hoppas att ni inte bara pratar om ungdomar utan också med ungdomar.

WILHELM PETERSON, ELEV PÅ KULTURSKOLAN I MÖLNDAL

” Om det skedde mer möten mellan forskning och praktik så skulle man komma fortare framåt. Man borde kunna blanda kunniga människor från olika discipliner – kulturen, socialvetenskap, beteendevetenskap.

LOTTA BRILIOTH BIÖRNSTAD, KULTURRÅDET

” Vi i Kulturskolan har mycket att lära oss genom att bryta våra tankar med andra professioner. Vi har en massa att lära av grundskolan när det gäller att jobba med dokumentation och reflektion.

INGER CARLONBERG, ORDFÖRANDE I SMOK, REKTOR FÖR KULTURSKOLAN I SOLNA

” I Finland har de börjat med arkitektur i Kulturskolan. De bygger husmodeller. Det skulle jag vilja ha i Sverige också.

LOTTA BRILIOTH BIÖRNSTAD, KULTURRÅDET

” Jag funderar mycket och behöver mycket inspel. Saknar att det inte finns några vetenskapliga utvärderingar av kulturskolan. Det behöver vi – för att kunna staka ut framtiden. Toppen att SKL och SMoK samarbetar kring denna viktiga fråga.

UTVÄRDERING FRÅN KONFERENSDELTAGARE

” Ganska många kända ansikten från förr!

TWITTERINLÄGG

” Skola och kulturskola möts alldeles för sällan och för sent. När vi ska samarbeta är schemat ofta redan lagt. Mötesplatser är viktiga, och inte bara för chefer utan för utförarna.

HELENA PROOS, LEDAMOT AV SKL:S KULTUR- OCH FRITIDSBEREDNING, OPPOSITIONSRÅD (S) I ENKÖPING

” Antagligen blir även kulturskolorna friskolor. Enligt framtidsforskare och trendanalytiker kommer enskilda personer att donera, stödja eller instifta stipendier och priser till kulturlivet och där blir nog så kallade eldsjälarnyckelpersoner. Kulturarbetare och kulturpedagoger som har en idé om att satsa på.... ja, vad som helst egentligen. Fattiga människors tillgång till kultur eller rika människors möjligheter att betala för det dom vill ha.

UTVÄRDERING FRÅN KONFERENSDELTAGARE

” Jag representerar Hemslöjden, Barn och ungdom, och vill att det ska finnas plats för slöjd i kulturskolorna.”

UTVÄRDERING FRÅN KONFERENSDELTAGARE

” Jag har stort hopp! Som forskollärare i skapande ser jag fram emot framtiden och dessa nya vägar mot ett mer kreativt Sverige!

UTVÄRDERING FRÅN KONFERENSDELTAGARE

” Sitter i en konferenssal fylld av Twitter-nybörjare från landets kulturskolor. Spännande!

TWITTERINLÄGG

” Jag hoppas att kulturskolan i framtiden är en lagstadgad verksamhet som har en stark roll i utbildningsverige. Lärare har lärarleg och att kulturskolorna äger kulturundervisningen i alla skolor.

UTVÄRDERING FRÅN KONFERENSDELTAGARE

” Som danslärare kändes det som en ren musikskola. Jag vet att det sades många gånger att man skulle ‘översätta’ det till sitt ämne, men där jag var handlade det bara om musik och föreläsarna sa till och med musikskola och konserter. Inte kulturskola och föreställningar. Och det mesta gick inte att överföra på mitt ämne där jag har grupper om 16 elever/lektion. Men något får man alltid ut vid dessa tillfällen, så fortsatt jobba på!

UTVÄRDERING FRÅN KONFERENSDELTAGARE

” Är med i KRUt som jag känner kommit mycket längre. Vi kommer att ‘korsläsa’ KRUt och Kulturskolan 2030 vilket blir spännande!”

UTVÄRDERING FRÅN KONFERENSDELTAGARE

” Längre skoldag för att få mer utrymme för andra aktiviteter såsom instrumentspel, målarverkstad etc. Lärarna skulle bli lugnare, eleverna skulle bli lugnare. Estetlärarna skulle kunna bidra med sin spetskompetens inom estedområden och även integrera ämnen med varandra.

DELTAGARE I WORKSHOP OM KULTURSKOLAN FRAMTID

” Jag tror att SMoK gör rätt i att hänga med på tåget, för risken är stor att kraven på kvalitet, målstyrning, behörigheter och kursplaner kommer att öka från finansierarna (= kommunerna). Det är ju egentligen orimligt att det inte finns tydliga riktlinjer och att ett så, trots allt, begränsat intresseområde (musik, teater, dans, bild) särbehandlas. Fler kulturformer kommer att behöva få plats inom ramen för verksamheten, så att fler omfattas och känner sig tilltalade och berörda.”

UTVÄRDERING FRÅN KONFERENSDELTAGARE

sagt & tyckt

☞ Få bort enskilda tjugominuterslektioner i kulturskolan och satsa på att elever får spela orkester och i band på skoltid fyra till fem gånger i veckan. I samma anda som fotbollen – två träningar + match per vecka!
DELTAGARE I WORKSHOP
OM KULTURSKOLAN FRAMTID

☞ I framtiden är kulturskolan ett 'nav', en 'funktion', och inte en egen organisation. Ett nav möjliggör att jobba med estetiska lärprocesser, produktioner och projekt över tid, också med koppling till skolan och ämnen. Navet rekryterar personal till alla estetiska uttryck/ämnen. Navet organiserar nätverk och fortbildningar.
DELTAGARE I WORKSHOP
OM KULTURSKOLAN FRAMTID

☞ Jag är övertygad att Kulturskolan måste öppna både dörrar och fönster för att släppa in alla personer i verksamheten – inte bara skolungdomar. Vi behöver upplevas som en tillgänglighet och en kraft för hela samhället. Undervisa pensionärer, särskilda behov, psykisk ohälsa – kort sagt alla. Vi behöver ta mark och vara den kreativa oas som människor hämtar kraft från. Lyssna gärna än en gång på intervjun med Kristoffer Kamiyasu från Långasjö i Emmaboda kommun. (Finns på www.smok.se) Önskar att alla kunde få en sådan upplevelse!
UTVÄRDERING FRÅN
KONFERENSDELTAGARE

☞ Hur när och rekryterar vi underrepresenterade målgrupper i kulturskolan?
TWITTERINLÄGG

☞ Såg reklam på teve. En tråkig musiklektion med blåsinstrument. 'Tack för att ni tar hand om våra barn – vi tar hand om er sedan'. En pensionfond. Har ni sett den?
Fråga: Är det en uppoffring att ta hand om barn? Är det inte en större uppoffring att tvingas arbeta med reklam? När får vi se: "Tack för att ni gör så tråkig reklam – vi tar hand om er sedan."
HÅKAN SANDH
I FACEBOOKINLÄGG PÅ SMOK

☞ Ser framför mig en arbetsplats, som är lite som en fritidsgård. I anslutning till varje lärares undervisningslokaler finns ett par mindre rum, som eleverna själva kan använda/boka sig på. De kan spela där själva före och efter lektionen, bilda grupper/ensembler som övar självständigt, och behöver de så finns lärarna i närheten, som coacher. Det finns också en samlingspunkt med soffor, kanske litet fik med mera att bara hänga med kompisarna i. Här finns också konsertlokal och kanske öppen scen i fiket. Dans-, bild- och dramalokaler på samma sätt. Eleverna ska kunna känna tillhörighet här, och vara stolta över att de håller på med kultur, hitta nya kompisar, och få lust att skapa."
UTVÄRDERING FRÅN
KONFERENSDELTAGARE

☞ Vi står i ett vägsval.
1) Vi kompletterar Kulturskolans traditionella analoga kultur med digital kultur, till exempel hiphop med rapp, DJ:s, breakdance, graffiti, mixa musik, komponera musik med dator etc.
2) Vi fortsätter med vår traditionella analoga inriktning och isolerar oss från vår tids digitala kultur.
UTVÄRDERING FRÅN
KONFERENSDELTAGARE

☞ Intressanta diskussioner och jämförelser mellan föräldraengagemanget inom idrott och musik- och kulturverksamhet.
TWITTERINLÄGG

☞ Är inspirerad, frustrerad, desorienterad, engagerad efter dagens konferens.
TWITTERINLÄGG

☞ Mer mångkultur och jämställdhet i material och personal.
UTVÄRDERING FRÅN
KONFERENSDELTAGARE

☞ Då gör kulturskolan skäl för sitt namn och är en KULTUR-skola. Inte en musikskola med kulturämnen. Vi arbetar utifrån både egen lust och elevers önskemål och behov. Har möjlighet att skapa, utveckla och upprätthålla både en god daglig undervisning samt större profilprojekt.
UTVÄRDERING FRÅN
KONFERENSDELTAGARE

☞ Jag representerade ett studieförbund, Studieförbundet, och tyckte det kändes kul att träffa folk från Kulturskolan. Vi har många beröringspunkter och bör kunna samarbeta mer än vad vi gör. Bra initiativ från SMoK att föra ihop dessa två aktörer. Tillsammans kan vi öka kulturverksamheten. Ya feelin' me brotha!?
UTVÄRDERING FRÅN
KONFERENSDELTAGARE

☞ Här skulle det handla om varför så få tjejer spelar pop/rock/jazzband och om lärare behandlar tjejerna och killarna olika i sådana ensembler. Alltså fick jag ägna dagen åt nya ämnen och synvinklar och det tyckte jag var uppfriskande och inspirerande!
SUSANNA HEINEBÄCK
I FACEBOOKINLÄGG PÅ SMOK

– Vi borde lyfta det pedagogiska mycket mer än vi gör i Sverige, sa Arne Berggren från Kulturverket i Umeå.
– Kulturskolan ska bidra till att varenda unge ska få känna sig lyckad, tyckte Helena Proos, ledamot av SKL:s kultur- och fritidsberedning.

☞ Ja, vilka normer skickar vi vidare utan att vara medvetna om det?!
TWITTERINLÄGG

☞ Jag vill spela MED min lärare, inte spela upp FÖR.
TWITTERINLÄGG

☞ Viktigt att vi startar redan i förskolan med en kulturell inriktning på lärprocessen. Den ger utrymme för barns kreativitet och viljan att pröva olika kulturella uttryck.
DELTAGARE I WORKSHOP
OM KULTURSKOLAN FRAMTID

☞ Lägg er i varandras idéer och arbetsuppgifter.
TWITTERINLÄGG

☞ Framtidssorlet är omfattande.
TWITTERINLÄGG

☞ Arne Berggren om när proffsen gestaltar 11-åringars idéer. Samt när vvs-killar skrev operalibretto.
TWITTERINLÄGG

☞ Jag skulle önska att man analyserar vilka som inte tar del av Skapande Skola och varför.
TWITTERINLÄGG

☞ Fin start från Mölndals kulturskola! Hoppas konferensen lyfter mot månen...
TWITTERINLÄGG

☞ Roligt, intressant och tankeväckande.
TWITTERINLÄGG

☞ Som icke-kulturskolemänniska så tänker jag att Kulturskolan är en enormt viktig kulturpolitisk aktör såväl nationellt, regionalt som lokalt men att man inte alltid verkar ta den plats som man förtjänar.
MALIN OEST
I FACEBOOKINLÄGG PÅ SMOK

☞ Något som jag dock saknade i spåret var representanter från skolan. Jag hade gärna velat ta del av den aspekten för att förstå hur gapet mellan oss ser ut.
KAJSA JEPPSON
I FACEBOOKINLÄGG PÅ SMOK

ESLÖV Kulturskolan sänker avgifterna

■ **Kulturskolan i Eslöv** sänker avgifterna för andra året i rad. Avgiften för deltagande i en kurs sänks från 500 till 450 kronor.

I Eslövs kommunala handlingsprogram 2011-14 ingår att Kulturskolans avgifter ska sänkas. Undervisningen ska bli tillgänglig för fler. En första sänkning genomfördes förra året. Då sänktes avgiften för en kurs från 650 till 500 kronor. Dessutom infördes syskonrabatt. I årets budget har kultur- och fritidsnämnden 200 000 kronor som ska täcka minskade intäkter vid en ny sänkning. Kultur- och fritidsnämnden sa vid senaste sammanträdet ja till nya avgifter. Sänkningen gäller från den 1 januari.

Avgiften för deltagande i en kurs blir 450 kronor. För elever till och med skolår 3 är avgiften 225 kronor. Samma avgift gäller för deltagande i kör. De som vill delta i en extra grupp inom dans och cirkus får betala 225 kronor. Ingen avgift tas ut från och med tredje barnet.

ESLÖVS KOMMUN

SKINNSKATTEBERG GRATIS KULTURSKOLA I SKINNSKATTEBERG

■ **Gynnar det** övriga skolarbetet. För unga som gillar dans, musik och annan skapande aktivitet är kommunernas kulturskolor platsen som många söker sig till. I Skinnskatteberg har man dessutom slopat alla avgifter. Det är första stoppet i vår satsning på ungas fritidsmöjligheter.

Skinnskatteberg satsar stort på kultur med ett nytt kulturhus och

slopade avgifter på kulturskolan Korpen. Här är det öppet för alla unga som är intresserade av musik, dans, teater och film.

Ludvig Rudberg är bara en av många elever på kulturskolan.

– Jag tycker att alla kommuner borde ha kulturskolor, konstaterar han. Jag har spelat här sedan jag gick i trean.

SVT REGIONALT

UPPLANDS VÄSBY Succé för Väsby Melodifestival

■ **Fantastiskt!** Inspirerande! En riktig energipåfyllning!

Så lät några av omdömena efter lördagens melodifestival. En festival där Ida Jareman från Upplands Väsby stod som vinnare.

Drygt 1 000 personer samlades på lördagskvällen på Scandic Infra City där årets upplaga av Väsby Melodifestival gick av stapeln. För andra året i rad arrangerade Upplands Väsby kommun Sveriges enda melodifestival för personer med funktionsnedsättning. Förra årets fem deltagande kommuner hade i år blivit tio. Även publikmängden fördubblades från 2011.

UPPLANDS VÄSBY KOMMUN

VÄSTERVIK Två tjänster försvinner från KULTURSKOLAN

■ **800 000 kronor.** Så mycket ska Kulturskolan spara i år. Två tjänster plockas bort. Men det räcker inte. Nu tvingas man av allt att döma även att höja terminsavgifterna.

Kulturskolans rektor fick för ett par veckor sedan i uppdrag att, tillsammans med sin personal, lämna in ett sparförslag motsvarande 800 000 kronor till kultur- och fritidschef Anders Östlund. Nu ligger förslagen hos Kommunstyrelsen som sedan årsskiftet är huvudman för all verksamhet som rör kultur- och fritidsområdet.

– Det är ju knappast roligt att behöva lägga den här typen av förslag men vi har försökt att välja de minst dåliga alternativen, säger Kulturskolans rektor Peter Andersson.

VÄSTERVIKSTIDNINGEN

MUSIKINSTRUMENT - NOTTAVLOR - NOTER
till skolor och privatpersoner

Skolornas Musikvaruhus Sareco AB

www.sareco.se Etablerad 1958 Tel 026-61 74 60

Välkomna till en musikshow i världsklass

SWEDEN INTERNATIONAL TATTOO

**Lördag
25:e Maj 14.30
och 19.30**

2013

**Söndag
26:e Maj 14.30**

A Military music show in Malmö Arena

www.mbm.se eller www.swedeninternationaltattoo.se

**Fredrik
Lycke**

**Helen
Sjöholm**

Biljett- och gruppbokning: Brandkårens biljettbokning 040-34 28 64 eller dygnet runt på www.mbm.se
Malmö Arena biljetter 0775-78 00 00 eller www.malmoarena.com Ticnet 0771-70 70 70 www.ticnet.se

MALMÖ ARENA

LINKÖPING

Upphandling av Kulturskolan överklagas

■ **Strax före jul** beslutade majoriteten i kultur- och fritidsnämnden att låta Folkuniversitetet ta över delar av Kulturskolan som kommunala Leanlink nu sköter. Nu har föreningen Dansfreaks överklagat beslutet.

Det kom bara in bud från två aktörer när dans, teater, bild/form och musik för barn och ungdomar skulle upphandlas. Det ena budet kom från kommunala Leanlink och

det andra från stiftelseägda Folkuniversitetet. Resultatet blev tudelat ansvar där Folkuniversitetet ska sköta dans och teater och Leanlink bild/form samt musik. Sen dess har barnkulturvärlden i Linköping kokat av upprördhet.

Det planeras för en demonstration den 26:e januari, så gott som samtliga ledande politiker har fått arga mejl, även de som inte var

med och fattade beslutet. Maria Murphy är ordförande i Föreningen Dansfreaks och den som undertecknat överklagandet till Förvaltningsrätten. Föreningen består av de barn som dansar och deras familjer. Det är dock inte självklart att de har rätt att överklaga – den frågan väntas rätten svara på redan denna vecka. I väntan på detta avstannar processen, inga nya avtal kan skrivas på.

CORREN.SE

KARLSBORG Kulturskolan i Karlsborg

■ **Nu startar** Kulturskolan i Karlsborg. Den drivs av Studiefrämjandet Norra Skaraborg i samarbete med Karlsborgs kultur- och fritidsförvaltning. Kulturskolan i Karlsborg ger barn och ungdomar mellan 8-18 år en möjlighet att lära sig spela, sjunga, agera och måla.

ADA

INRÄTTANDET AV EN NY HÖGSKOLA

som omfattar verksamheterna vid tre konstnärliga högskolor i Stockholm

■ **En organisationskommitté** ska förbereda och vidta de åtgärder som krävs för att en ny högskola ska kunna inrättas. Den ska omfatta verksamheterna vid Dans- och cirkushögskolan, Operahögskolan i Stockholm och Stockholms dramatiska högskola. Det nya lärosätet

ska kunna inleda sin verksamhet den 1 januari 2014. Uppdraget ges med förbehåll för riksdagens beslut i nödvändiga delar. Uppdraget ska slutredovisas senast den 31 mars 2014.

UTBILDNINGSDEPARTEMENTET 21 DECEMBER 2012

Härnösands Drillflickor

DET ÄR DAX NU!!

– att planera orkesterns klädsel

Sventorpsliden 7, 412 74 Göteborg
Tel: 031-40 40 30 • www.brohalldesign.se

carina brohall DESIGN AB

LILLA AKADEMIENS PRE-COLLEGE

Högskoleförberedande musikutbildning

Klassisk inriktning med möjlighet till fördjupning inom jazz och folkmusik

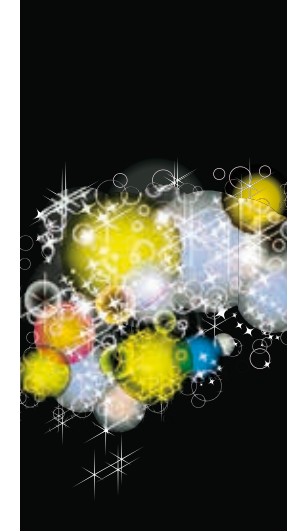
sista ansökningsdag
22 mars 2013

www.lillaakademien.se

LÄRARE FRIDA MÄLARBORN HOSHINO
KERAMIK [HTTP://STUDIOKULMUS.BLOGSPOT.SE](http://STUDIOKULMUS.BLOGSPOT.SE)

konstverk...

■ Dockorna är gjorda av elever, i högstadie- och gymnasieåldern, i kulturskolan i Västra Göte-borg. Vi har arbetat i en blandteknik, där först huvud och kroppsdelar skulpteras upp i lera. Sedan har vi sytt ihop kroppsdelarna med tyg och tråd.

ESTETISK SPETSUTBILDNING FÖR GYMNASIEELEV – BIRGER SJÖBERGGYMNASIET

Musikerutbildning Vänersborg

För dig som spelar orkesterinstrument, piano,
orgel, gitarr eller vill bli dirigent.

DU ERBJUDS BLAND ANNAT

- 80 min undervisning på huvudinstrument ●
- 20 min undervisning på biinstrument ●
- gemensamma lektioner och masterclasses ●
- kammarmusik, kammarorkester, symfoniorkester, blåsorkester, storband m.m. ●
- regelbundna repetitioner med pianist ●
- börja årskurs 1 eller 2 ●

Provlektioner och "Prova-på-dagar" hela läsåret – kontakta oss.

Läs mer och beställ gärna vår broschyr via
www.vanersborg.se/musiker

